

Other Countries and Regions Monitored

Guddida Maraykanka ee Xorriyadda Diimeed Caalamiga ah (USCIRF) waa guddi madaxbannaan oo taageero ka haysta dawladda fadaraalka Maraykanka oo lagu abuuray Xeerka Xorriyadda Diimeed ee Caalamiga ah (IRFA) kaasi oo la socdo xuquuqda guud ee xorriyadda diinta ama rumaysnaanta ee waddanka dibaddiisa. USCIRF waxay isticmaashaa heerar caalami ah si ay ula socoto xadgudubyada xorriyadda diimeed ama rumaysnaanta ee dibadda waxayna talobixin siisaa madaxwaynaha, xoghayaha arrimaha dibadda, iyo Kongaraska. USCIRF waa hay'ad madaxbannaan oo ka gaar ah kana duwan Waaxda Arrimaha Dibadda. Warbixinta Sannadkii ee 2017 waxay u taagan tahay midhaha shaqada sannadka ee Guddida iyo hawlwadeenada xirfadlayaasha ah ee ururinta gabboodfallada jiray iyo siinta talobixino madaxbannaan dawladda Maraykanka. Warbixinta Sannadkii ee 2017, waxay daboolaysaa wakhtiga sannadkii 2016 ilaa Febraayo 2017, in kastoo xaaladaha qaar dhacdooyin muhiim ah oo dhacay wakhtigan kadib lagu xusayo. Macluumaad dheeraad ah oo kusaabsan USCIRF, ka fiiri websaytka [halkan](#), ama toos u gala xidhiidh USCIRF 202-786-0611.

Soomaaliya

Waxyaalaha Muhiimka ah: Ku xadgudubyada xorriyadda diimeed waa ku badan yihiin waddamo dhawr ah gobolka Geeska Afrika. Soomaaliya marka la eego, dulqaad darro diimeed oo dawladda iyo bulshada ah ayaa keentay diiwaanka xorriyadda diimeed ee liidata waddankaas. Ururka Maraykanku u aqoonsan yahay argagixisada ee Al-Shabaab ayaa ka masuul ah in badan oo ah gabboodfallada Soomaaliya ka jira.

Talobixinaha: USCIRF waxay ku talinaysaa in siyaasadaheega ku aaddan Soomaaliya, dawladda Maraykanku ay tahay (1) inay caddaysa Al-Shabaab inay tahay mid si gaar ah walaac looga qabo xadgudubyada xorriyadda diimeed; iyo (2) inay ku darto sare-u-qaadis xorriyadda diimeed marka la eego waajihidda barnaamijyada xagjirnimada rabshadda leh.

Gogol-dhig: Soomaalidu guud ahaan Muslimiin Sunni ah. Dadka diimaha kale haystaa, oo ay kujiraa Kiristaanka iyo Muslimiinta Shiicada ah, waxay ka yihiin boqolkiiba 1 wax kayar dadka waddanka.

Soomaaliya waa dawladda fashilantay oo fadaraal ah oo dawlad-goboleedyadu ay meelahaoga iskood u maamushaan. Waddanku wuxuu ka kooban yahay caasimadda Muqdisho, Jamhuuriyadda is-magacawday ee Soomaalilaan, dawlad-goboleedka Butlaan, Maamulka Kumeel Gaadhka ah ee Galmudug, Maamulka Kumeel Gaadhka ah ee Juba, iyo Maamulka Kumeel Gaadhka ah ee Koonfur Galbeed. Al-Shabaab ayaa maamusha qaybo kamid ah badhtamaha iyo koonfurta Soomaaliya. Dawladda dhexe ee Soomaaliya ma laha awood xooggan oo ay ku maamusho ciidamada ammaanka waxaana taageera Ciidamada Midowga Afrika ee Soomaaliya (AMISON).

Dawladda kumeel gaadhka ahayd ee Fadaraalka ee Soomaaliya waxay qabatay doorashooyin qaran Oktoobar iyo Noofambar 2016, iyo doorasho madaxwayne Febraayo 2017. Raysal-wasaare hore Maxamed Cabdullaahi Maxamed ayaa loo doortay madaxwayne.

Dastuurka Kumeel Gaadhka ah: Dawladda Soomaalidu waxay sii waddaa inay dib-u-eegto dastuurka kumeel gaadhka ah, kaasi oo ay kujiraan qodobbo aan waafaqsanayn xorriyadda diimeed. Dastuurku wuxuu si cad u mamnuucayaa diin-ka-bixista wuxuuna ka dhigayaa Quraanka iyo Sunnaha marjaca ugu wayn ee sharciga ee waddanka. Dastuurka kumeel gaadhka ah wuxuu sheegayaa in nidaamka caddaaladdu ku dhaqmo sharciga Islaamka, dhaqanka, iyo caadada.

Dulqaad Darrada Bushada iyo Dawladda ee dadka Kiristaanka ah: Xubnaha dadka Kiristaanka ah ee aadka u yar ee aan la aqoon ee Soomaaliya ee waddanka dibaddiisa ku nool iyo Soomaalida Kiristaanka noqotay waxay u nugul yihiin cadaadis bulsheed. In kastoo diin kale qaadashadu ay sharci tahay Soomaaliya, bulsho ahaan lama oggola. Faafinta diimaha kale waa la joojiyey bulsho ahaana sidoo kale lama oggola. Kiristaanka yar ee Soomaaliya waxay si hoose ugu cibaadaystaan kuniisadaha guryaha. Hal kuniisad oo kaliya ayaa ka jirta Soomaaliya: St. Anthony Padua oo Hargeya, oo ah caasimadda Soomaalilaan ah ku taal. Wadaadada Soomaalida iyo Al-Shabaab waxay sheegeen in Kiristaanimada, Dadka Kiristaanka ah, iyo kuniisaduhu ay toos uga soo horjeedaan Soomaaliya. Si ka duwan warbixinihii hore, ma jiraan warbixino sheegaya in Al-Shabaab dishay dad Kiristaan noqday.

Dawladda dhexe ee Soomaalidu sidoo kale way takoortaa Kiristaanka. In kastoo Wasiirka Arrimaha Diimaha ee Soomaaliya u sheegay hawl-wadeenada USCRIF mar ay safar ku tageen Muqdisho Oktoobar in Kiristaanka ajaanibka ah la oggol yahay, wuxuu diiday suurogalnimada in Soomaalidu ay noqon karto Kiristaan. Warbixinihii hore, Wasaaradda Arrimaha Diimuhu waxay isku-dayday inay joojiso dabbaldegayada Ciidda Kiristaanka ee waddanka, iyadoo ku sheegtay wax ka dhan ah dhaqanka Islaamka.

Al-Shabaab: Al-Shabaab (Al-Shabaab (sidoo kale loo yaqaan Xarakada Shabaab ee Mujaahidiinta ah, Al-Shabaab, Dhaqdhaqaaqa Al-Shabaab ee Mujaahidiinta ah, Dhaqdhaqaaqa Dhallinyarta Mujaahidiinta ah) waa urur ajaanib ah oo Maraykanku argagixiso u aqoonsan yahay kaasi gacan-saar la yeeshay Al-Qaacida 2012. Ahdaafteeda la sheegay waa inay ka dhigaan Soomaaliya dawlad Islaami ah; inay dhisaan Soomaali wayn oo ay kujiraan meelaha waddamada jaarka ah Soomaalidu ay ku badan yihiin, oo ay faafiyaan Islaamkooda adadag. Ilaa 2007, al-Shabaab waxay la dagaalamaysay ciidamada Soomaalida iyo kuwa gobolka ololaha ay ugu jirto inay maamusho Soomaaliya, iyadoo mararka qaar haysatay dhul ballaadhan oo ah gobollada badhtamaha iyo koonfurta waddanka.

Ilaa 2015, Al-Shabaab waxay la kulantay khilaaf kusalaysan inay gacan-saar la yeeshaan Al-Qaacida mise Dawladda Islaamka ah ee Ciraaq iyo Suuriya (ISIS). Qaybta wayn ee Al-Shabaab oo Al-Qaacida raacsan ayaa shirqoashay ama “xidhay” kuwii rabay inay gacan-saar la yeeshaan ISIS.

Intii warbixinta la ururinayey, xaaladda ammaan ee badhtamaha iyo koonfurta Soomaaliya waxay sii ahayd mid kacsan. Al-Shabaab waxay fulisay weeraro badan oo ay ku qaaday AMISOM, Ciidanka Qaranka Soomaalida, iyo dad rayid ah oo jooga badhtamaha iyo koonfurta Soomaaliya. Sidoo kale waxay ku kacday weeraro goosgoos ah ismaamulka Butlaan. Gudaha Muqdisho, qaraxyada Al-Shabaab waxay dileen saraakiil dawladda Soomaalida ka tirsan, wakiilo caalami ah, iyo shacab Soomaali ah. Kooxdu waxay shirqoashay saraakiil dawladda fadaraalka ah iyo saaxiibadood kuwaasi oo ay u arkayeen inay yihiin Gaalo ama murtadiin. Sidoo kale, Al-Shabaab waxay sii wadday inay si bilaa naxariis ah u fuliso fasiraaddeeda sharciga Islaamka iyo xeerarka anshaxa ee xagjirka ah. Wadaado ayaa u sheegay hawl-wadeenada

USCIRF in Al-Shabaab ay isku-dayday inay ku shirgoosho iyaga siina waddo inay ku handaddo dhalleecaynta ay u soo jeediyaan xagjirnimada diimeed.